Mindszent, 1889. árprilis 14 7. szám. Első évfolyam

MINDSZENT-SZEGVÁR

és

VIDÉKE.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Diamant Manó nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési dijak küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . . 3frt — kr.
Félévre . . . . . 1 frt 50 kr.
Negyedévre . . . . — 75 kr.
Egygyes szám ára . . . . 6 kr.

Hirdetések jutányosan felvétetnek

Mi módon mozdithatnánk elő népünk szellemi fejlődését?

Ha széttekintünk az emberiség történetén, legelső pillanatra látni fogjuk, hogy minden ország támasza, talpköve a haladás s az ebből kifolyó közmüvelődés és az erkölcs.

Ha e két fontos tényező karöltve jár, megszületik a szorgalom s nyomában felvirul az ipar, tudomány és boldogság. Hol pedig e két emeltyü elveszti egyensulyát, ha főleg az erkölcs alásülyed, „Róma ledül, rabigába görbed.“ E két hatalmas tényezője a nemzetek életének hozza magával egyszersmind a valódi szabadságot. Csak egy erkölcsileg müvelt ember vagy nép képes felfogni e szó magasztos értelmét s tudja felhasználni saját és mások boldogságának megalapitására.

Örködjünk erkölcse fölött, söt törvény által is — ha szükség — óvjuk meg az erkölcstelenségből származó káros kinövésektől; főleg napjainkban, midön az erkölcsök elfajulása mindig nagyobb-nagyobb mérvben kezd népünkre nehezedni.

Iparkodjunk — miután az eszközök készen vannak, népiskoláink ügye az ujabb társadalmi mozzanatok által nagy lendületet nyert, tehát „uj nap fénye reánk, annyi veszélyek után“ — népünk szellemi müvelődését elömozditani.

Alakitsunk népünk számára szellemi fejlődéséhez mért népkönyvtárt, mint az elmeképzés és a szivnemesités egyik hatalmas eszközét s iparkodjunk azt oly irodalmi termékekkel ellátni, melyek a mellett, hogy az észt fejlesztik, a szivtől sem vonják meg a kellő tápot.

Helyesen rendezett könyvtárra népünknek igen nagy szüksége van, ha azt akarjuk, hogy szellemileg fejlődjék, mert sajnálattal kell bevallanunk, hogy oly könyvek által, melyeket népünk egy nagyrészt a ponyvairodalomból, másrészt a politikai körök s egyletek könyvtáraiból vesz ki, szellemi ereje helyes irányban nem fejlődhetik; innét szerzi olvasmányait s legtöbbnyire regényeket, melyekből sok megemészhetlen dolgot összeolvas s mivel az azokban foglaltakat a magok értékére leszállitani nem képes, a józan felvilágosodás helyett egyoldalu, türelmetlen lesz, sőt nem ritkán tulkapásokra ragadtatik. Tapasztalhatjuk, mennyi a hiány még az olvasottabbaknál is, kik történeti ismereteiket egyedül a regény világból meritik s tekintetbe nem veszik, hogy a regény gyakran a történeti tényeket álfénybe tüntetik föl s a történeti személyek fölött vakmerőleg pálcát törnek.

Eszerint elömozdithatjuk a népmüvelődését, ha nem minden válogatás nélküli könyveket adunk kezébe, hanem olyakat, melyet lelkét nemes érzelmekre hevitik; szivét igazság és becsületérzésre; elméjét az igazi szép, jó és hasznos tiszta fogalmának megismerésére vezérlik.

Hasznos szolgálatot tennök népünknek a történelmi munkák által is. Alig van tudomány, mely oly nagy hatást tenne az emberre s oly mély nyomokat hagyna vissza az ember lelkében, mint a történelem. Igaz ugyan, hogy ebből közvetlen anyagi hasznot nem huzunk, de annál nagyobb azon haszon, melyet az által nyerünk belőle, hogy okulva az elődök példáján, ovakodunk mindazon ballépésekktől, melyeket azok — nem tudva tetteik következményeit végbevittek.

A történelem a mult idők igaz és fontos eseményeit adván elő, mig a multak tapasztalataival gazdagit, érthetővé teszi egyszersmind a jelen társadalmi és politikai élet megértését is; minthogy hasonló okok hasonló körülmények között ugyan azon eredményeket szülik, minden nagyszerü eredmény, melyet a történelem előad, lelkünket azon vizsgálatra és birálgatásra ébreszti, hogy vajjon azon elvek, melyek a multban akár a törvények alkotásánál, akár azok végrehajtásánál irányadók voltak jó vagy rosz hatást gyakoroltak-e a népre s vajon felvirágzott-e általuk a nép? Minden nemestett elbeszélése hasonló tettre buzdit s igy szilárditja a jellemet s erösiti az akaratot, s azok következési egész életünkön át, mint első rendü inditó okok fognak szolgálni akarat elhatározásunknál. Viszont minden gonosz tett iránt utálatot ébreszt s mig a szép, nemes s magasztos felé való törekvésre ösztönöz, az aljas tettek rutságát is feltárja előttünk. Ez által nemesiti a történelem tanulmányozása a szivet, s egyszersmind megmutatja, hogy mily állást foglaljunk el a társadalomban. Másrészt, mig az igazság fáklyáját lobogtatja előttünk, a jelent a multból tanitja intézni, egyszersmind javitja, erényessé teszi és tökéletesiti az emberiséget.

Népünk müvelődésére hatunk továbbá népies felolvasások által, ha a tárgy ugy választatik, hogy általa az ész és szivre egyaránt hatni törekszünk.

Helyes tárgyul szolgálna a felolvasásnak pl. bizonyitó érvekkel eloszlatni a nép azon elfogultságát, melyekkel a közönséges életben oly gyakran találkozunk. Szentirás előttük mindaz, mi akár könyvekben akár hirlapokban nyomtatva van, csak azért, mert nyomtatott. Manapság gomba módra teremnek s jelennek meg a gunyos röpiratok, hirlapok s könyvek anélkül, hogy bennök a jóizlésnek még csak nyomára is találnánk.

A gazdasági könyveket sem kell-e szem elöl tévesztenünk. Ezek is igen alkalmas eszközök arra, hogy népünk szellemi müvelődését fejleszük. Ezekből ismeri meg a nép, mi módon lehet s kell a gazdaság körül is a szépet, jót a hasznossal egybevetni, a célszerütlennek bizonyultat a célszerüvel felcserélni.

A mondák és mesék szintén igen célszerüek a képzelem ügyesitése s gazdagitása szempontjából a nép kezébe, bizonyára üres perceit haszon nélkül nem fogja tölteni el.

Tehát ezen és hasonló módok által hathatnánk üdvösen népünk szellemi fejlődésére. Háttérben lennének ezáltal szoritva a ponyvairodalom termékei; kevesbednének a balvélemények s előitéletek, s népünk ismeretköre tágulna, szive és elméje a nemesebb érzelmek iránt fogékonyabbá tétetnék.

Legyen hála a Gondviselésnek, hogy népünk nevelés ügye már ennyire van; remélvén, hogy folyton haladásnak fog az örvendeni, ha azok, kik a népnevelés szent ügyének vezetésére vannak hivatva, annak szellemi fejlesztését legszentebb kötelességüknek fogják tartani.

Kása Károly.

Az uj halászati törvényről.

Igen sokan azon reményben ringatják magukat, hogy az ujonan behozott halászati törvény által a halak bővebb termelése idővel elömozditatik. De azok nagyon csalódnak mert, ha csak egyedül hazánk területéhez tartozó folyókra bir érvénynyel, akkor ezen intézmény első sorban is a magyar halászokat sujtja, mert korlátolva lesz halászatának szabad gyakorlásában és oda lesz utalva, hogy azon csekély mennyiségü halat, a mit a törvény megengedte uton megfoghat két esetleg háromszoros áron kell eladnia.

Másodsorban fogja ezen uj intézmény a magyar halfogyasztó közönséget sujtani, a menynyiben minden év április 1-től, julius 15-ig megfosztja a legnemesebb halak élvezetétől. Pedig mi, kik a halászatnak természetbeni gyakorlását ösmerjük tudjuk, hogy azon határidőn belöl még nagyon szép halakat lehet fogni, de ezeket elszoktuk télre és egyébb alkalmas időkre hagyni, ugy, hogy ha a fogyasztó közönség ezen halakból használt sok esetben 4—5 forintot kellett egy kiló kecsege, tokk s egyébb halakért megadni.

Már most nézzük, hogy kik azok akiknek a mi megszoritásunk vagy legjobban mondva megkárositásunk mégis hasznot hoz?

Ismétlem, ha éppen csak Magyarország folyóira bir érvénynyel a halászati törvény és a szomszéd Szerbia Románia és Bulgária folyóira melyekkel a mi folyóink mind összekötetésben vannak — nem bir, ugy minden józan gondolkozásu ember felfogja, hogy ezen szomszéd országok azon halakat, melyeknek megfogásától bennünket törvényünk elszorit, ők saját tetszésük szerint elfoghatják.

Még ha általánosságban elfogadtatott volna ezen uj törvény, még akkor sem volna nagy ér-

telme. Itt van például a meterrendszer, mely már évekkel ezelőtt behozatott, mégis sok helyen a régi megszokott mód szerint használják mértékeiket. Ilyen helyzetbe jutott volna a halászati törvény is.

Kell, hogy több szomszéd országokra is sulyt fektessek, teszem ezt pedig azért, mert terméssetben tapasztaltam, hogy a hal olyan, mint a vándor madár és ezt minden halász tapasztalhatta, aki jól szemügyre vette a halászat terén a napi változásokat, sok esetben megtörténik, hogy ma sok, szép, mig holnap semmi halat nem lehet fogni. Csak később halljuk, hogy az 5. vagy 6-ik határvonalon fogják a fel nagy levonuló halmenynyiséget.

Jóbban elfogadhatónak lehetne tartani egy oly törvényt, mely által meglehetne korlátolni a halak kivándorlását. Ha az összes folyók mind egy ország tulajdonát képeznék, ugy igenis értelme volna annak, ha egy időre megszoritjuk magunkat a halászattól, mert abban az esetben az eredmény nem maradna el.

E törvény nagyon hasonlit azon megbukott megyei törvényhez, mely egyik-egyik megtiltotta, mig a másik megengedte a halászatot és mig az egyik szigoruan betartotta, addig a másik figyelmén kivül hagyta ezen intézményt,

Én nagyon meghiszem, hogy ezen uj törvény nem rossz hiszemüségből, hanem bővebb halmennyiség megteremtésének reményéből kifolyólag készittetett, de ezen uton ez szerintem nem érhető el. Ez csak ugy volna ezen uton elérhető, ha magunk rendelkeznénk az összes folyokkal, már pedig azoknak több gazdájuk is van és ezt nem kellett volna a törvény készitésénél figyelmen kivül hagyni.

Ha egy ideig állani fog ezen törvény, ugy idővel a napi gyakorlat tapasztalásai meggyőződtetik a nagy közönséget állitásaim valóságáról.

Danicska József.

Községi közgyülés.

A f. hó 4-én megtartott községi közgyülés tárgysorozatának 7-ik pontja:

A szegedi pénzügy igazgatóság leirata a melyben Kohn Ferenc volt fogyasztási bérlő, mely a község kártéritési követeles ügyében a kiegyezést ajánlja.

Ez alkalommal felolvastatik Kohn Ferencnek ugyan ez ügybeni levele — melyben kéri a kiegyezést.

Tary Endre rosszalja a pénzügy igazgatóság eljárását melyet a községgel szemben elkövet, ha Kohn által meg károsodik a község annak is a pénzügy igazgatóság az oka — s a községnek több mint 1000 frtja van oda ez által, ő az igazgató e rendelkezését semmit mondónak tartja s ezért nem veszi tudomásul. A községnek járt kezelési dij, de azért az pénzigazgatóság meg egzekváltatta, inditványozza, hogy az ily eljárások ellen éljen a község felterjesztéssel a miniszteriumhoz, hogy utasitassék az igazgatóság a községnek járó összeg kifizetésért.

Kohn levelét iletőleg kijelenti, hogy az mind humbug — ajánlatát nem tartja elfogadtatónak, ha a követelés erejéig biztos, ha azonban nem biztos ugy ő azt ajánlja, hogy inkább fogadjuk azt el sem mint, hogy pereskedjünk,

Kohn Adolf ugy hiszi, hogy a község követelése Kohn Ferencen behajtható.

Korom Gáspár is azt hiszi, hogy a volt fogyasztási bérlőn meglehet venni a követelést — mert ha az nem volna rajta megvehető — ugy ő nem ajánlna levelében kiegyezést — semmit sem irna mert tudja, hogy megközelithetetlen. Ő ajánlja, hogy Tary Endre bizassék meg ez összeg behajtására.

Tary Endre megbizatik.

8. Az illeték hátralék s inség kölcsön rendezése ügyében kiküldött bizottság jelentése.

Tary Endre. Végre a bizottság valahára jelentését beadhatta. Megvalja, hogy feladatunk nem volt könnyü. Ez ügyben már a község máskor is intézkedett, de a megye meg másitotta. A fősulyt az egyszerü kimutatásra fektették. Községünkben erre vonatkozó semmi féle napló nem volt feltalálható bizzák meg tehát a pénzügyi hatóság közegeit, hogy hivatalos időn tul számoljon le. A község már tul fizetést teljesitett, hogy ezt vissza kapjuk leghelyesebb lesz ha az illetők pontossan leszámolnak de ezért a község pénztárából 200 frtot kell lefizetni. Nem kiméltek semmi fáradságot, hogy ez ügy már rendbe jöjön kéri a közgyülést, hogy a bizottság eljárását hagyja jóvá. A mi a bizottság költségeit illetve azt a közgyülés belátására bizza.

Felolvastatik e kiküldött bizottság benyujtott számlája 275.25 frtról ebből már e[illegible] 50 frtot felvettek. A számla egyik tételét **100 forint tisztelet dij** képezte, melyet a bizottság a napi dijak és költségeken tul még **számlába tett.**

Haász Juda a 200 frtra nézve helyesli bizottság eljárását.

A pénzügyi hatóság hivatalnokai részére ki a leszámolást teljesitik a 200 frt meg fogadatni

Pap Ákos. A bizottság számlájának kiegyenlitése ellen nem volna kifogása, de azt kötelessége kijelenteni, hogy a szervezeti szabályban erre vonatkozó rendelkezésének itt nincs elégtéve — mert a tételek nincsennek kellőleg bizonyitva.

Schönfeld bizik a bizottságba, hogy többet nem irt mint tényleg joga van követelni, ő részéről megszavazna a kért összeget.

Korom Gáspár. Az megtörténhet, hogy elfelejtenek egyről-másról nyugtát vagy számlát hozni, de itt a számadás ugy van beadva, hogy nagyon is bizonyos, hogy annyi kellet. Inditványoza, hogy fizessék ki.

Pap Ákos névszerinti szavazást kér, mert szabálytalanság lenne elkövetve.

Szilágyi Ferenc példákra hivatkozik. Máskor nem nézték ilyen nagyon.

Kováos Imre szerint ha másokat kell kifizetni akkor nem szól senki — fizetik vakon itt azonban e kákán is csomot keresnek.

Wimmer Károly. Azt mondják egyiket elfogadjuk vakon, a másikat nem — ez nem igy van. Ő szereti az egyenes utat s azért mert a számlába betekint nem foghatja rá senki, hogy azt bizalmatlanságból teszi. Itt 275 forintról van szó s nem 175 frtról, amely összeg követelhető csak itt 100 frt tisztelet dij van a számlába betéve noha az egyébb költségek és napidijak már felszámolva vannak — ő erre nézve felvilágositást kér. Ő azt nem állitja, hogy talán azok az urak azt meg nem érdemlik, de az a számlába nem tartozik. Igen szép, hogy e bizottság szerint az inségkölcsönnél tul fizetésbe vagyunk és a községnek még vissza jár és ezért nincs is ellene., hogy tisztelet dij megszavasztassék — de majd más alkalommal és nem számla szerint.

Wimmer Károly inditványa elfogadtatik.

9. Az adó hátralékok rendezése ügyében kiküldve volt bizottságnak ez ügybeni jelentése.

Haász Juda. Vannak itt oly adósok, kik Lavicska szerint elég okosak, hogy adó tartozatuk most már elévülve — nem fognak fizetni. Inditványozza, hogy az elöljáróság aki itt mulasztást követel — fizesse le az elévült adóhátralékok.

Az oly adó hátralékosoknak kiknek egy kis viskójuk van ugyan de fizetni nem tudnak tartozásuk töröltessék — mert árverés esetén a község nem kap semmit — az illető pedig hajléktalanná válik.

Vannak ismét oly hátralékosok akik azért nem fizetnek, mert a községgel számadási viszonybanvannak, ezek számojlanak le, mert itt a kis birótól kezdve mind tartozik.

Hubacsek Pál. A mi az állitólagos elévült adósok törlését illet a hátralékot a muladékos elöljáróság fizesse le, nem fogadhatja el, mert valakit elitélni minden meghalgatás nélkül nem lehet. Ő azt ajánlja, hogy az itt feltüntetett hátralékosok — az illető lakhelyük hatósága által szólittassanak fel a fizetésre. Nekünk állami adót elengedni nincs jogunk s csak is a községi hatóság által aláirt szegénységi bizonyitvány szerint törölhető — de már most kérdem adható-e egy oly egyénnek szegénységi bizonyitvány a kinek háza van.

Adó hátralék azért van itt annyi kimutatva, mert mutatja olyanok is vannak itt kimutatva a kik már rég lefizették. Ő nem vonja kétségbe a bizottság jóakaru működését,

Folytatása a mellékleten.

TÁRCZA.

Az évszakok.

Nyár, ősz, tél, tavasz, melyik szebb köztetek.
Hol nyilvánul szebben az erő,
A létért küzdtök, mint ellenségek
Felváltva egyiktek a győző.

Te nyár! izzó napod forró hevével
Menni kényszerited a tavaszt,
De sorsodat te sem kerülheted el,
Az ősz hüs legével elriaszt.

Örömét te sem sokáig élvezheted
A szép győzelem mámorának,
A tél zordon fagyával im életed
Helyén rak jéglakót magának.

Biztosnak hiszi már jéglakát a tél
Hóval boritva zöld mezőket,
Mégis lázas sebességgel utra kél,
Érezve tavasz szellőidet.

A nyár, az hódit izzó melegével,
Az ősz haldokolni kényszerit
A tél borzasztó halotti leplével
Ha téged „földünket“ beborit.

Csupán te tavasz, jösz oly szépen, szendén,
Illatos, langyos fuvalmiddal,
Midőn jösz, minden vig mosolyra kelvén,
Siet eléd hódolatával.

A természet, mely eddig csak holt vala,
Megifjodva uj eletre kell
Nyomodban kizöldül az egész róna
S a lég jó illatot lehel

Csak te hozol a vágyódó keblekbe
Uj reményt, ifju életkedvet,
Uj hitet oltsz a kétkedők szivébe
Megtanitva hinni az Istent.

Köszöntelek hát ébredő természet
Csodáid milliárdjaival
Itt vagy ismét, hogy jó öreg földünket
Felékesitsd ősi bájaiddal.

X.

Első szerelmem.

Irta: **Emerikus.**

(A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája.)

(Folyt és vége)

Hát amint utána „Ő“ utána baktatok, mit látok? Egy „fiatal ember“ jön vele szembe — Mocskos Árpád — köszönti, kezet fog vele és „Kehrteihkot“ csinálva kisérőjéül szegődik.

Ah! a féltékenység ezer ördöge marcangolta $15^1/_2$ éves szivemet. Megölöm, megölöm — gondolám — a hütelent, a csapodárt kedvesével együtt.

Láttam, hogy beszélgettek; kiváncsi voltam: miről?

Nos meg lett jutalmazva kiváncsiságom.

— Cicám délután feljövök hozzád.

— Jól van Árpád.

— Nálad leszek késő estig.

— Hát ha aztán becsukják a kaput?!

— Hát akkor nem megyek haza.

— Igen, de hol alszol aztán?

— A te ágyad alatt is jó lesz nekem.

És Dóra felelete?

Nevetett.

Oh, hogy ilyen „nőt“ szeretni képes valék!!

Bosszut kiált, bosszuért ver szivem!

Szijba kötve vittem — mint rendesen könyveimet; hirtelen a szijba akasztottam kezemet, magasra emeltem könyveimet és mint a villámcsapás eresztettem le a hütelen kedvesének hátára, hogy orra bukott tőle.

— Szervusz Árpád, nem akartam, és ezzel a hütelenre rá sem tekintve — elfutottam.

Haza értem. Könyveimet ledobtam. Kosztos asszonyom megteritett, elébem tette a levest.

— Ah! ki gondol most az evésre! Nem nem kell az nekem.

Amint azonban a tányérra esett tekintetem, tartalma oly csalógatólag integetett felém.

Bableves volt.

Mennyit tudtam én ebből enni egykor!

Egykor!

Midőn még nem tudtam, hogy mi az a reménytelen szerelem!

Olyan immel-ámmal fogtam meg a kanalat, hogy megkostolom és aztán kivitetem a cseléddel.

Nos, amint egy kanállal lenyeltem, olyan

de az ilyeket törölni kellett volna. Egyebekben a jelentést tudomásul veszi.

Szilágyi Ferenc is mondta már, hogy a hátralékosok ujra szólitassanak fel, de az adó jegyző azt jelentette hogy nem fizetnek mert elévült.

Seres szerint csak az oly háztulajdonosok adója irattassék le akiknek házai nem érnek semmit.

Wimmer Károly. Az elöljáróság csak nem adhat ki hamis bizonyitványt arról, hogy annak nincs semmije — kinek háza is van, szegénységi bizonyitvány nélkül pedig nem törölhető adótartozás. Mint ember én is azt mondanám hogy töröltessék tartozásaik, de ez nem elég. Hubacsek képviselő nézetét magáévá teszi, s csak ezen tul veszi tudomásul a bizottság jelentését.

Korom Gáspár szerint a bizottság nem határozott, csak javasolt a közgyülésen áll, hogy határozzák el melyik törlendő s melyik nem.

Schönfeld Márton szerint az ily dolgoknak soha sem lesz vége ha az adé jegyző hanyag — nem szabadna hagyni 50 frtig a tartozást össze jönni.

Tary Endre inditványozza utasitassék az elöljáróság hogy ez ügyben intézkedjen záros határ idő alatt adja be okmányos jelentését.

Tary Endre inditványa elfogadtatott.

10. A kis birtokosok országos földhitel intézete által megküldött az 1888-ik évről az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.

Hubacsek Pál kérdi, hogy miként álunk ez ügyben — fizette-e a község pontossan a köteles részleteket — huzunk e mi hasznot? utasitassék az elöljáróság, hogy nézzen meg mindent.

Tary Endre helyesili az inditványt.

Wimmer Károly. A takarékpénztár kapja az osztalékokat pontossan, ha a község nem fizetett természetes nem is kaphat, annál inkább szükséges, hogy ez ügy rendbe hozassék.

11. A regále bérbe adási szerződés jóváhagyása feletti intézkedés ezzel kapcsolatban id. Diamant Vilmos és társa kérvénye a szerződés átruházása iránt.

A közgyülés tudomásul veszi a szerződés átruháztatik a kérelmezőkre.

12. A Tiszántuli járás tek. főszolgabirói hivatalnak a község belterületérül vizek lebocsájtása iránt rendelete.

Hubacsek Pál inditványozza, hogy amennyibe a a főszolgabiró ur olyat kiván, melynek ezzuttal nem birnak megfelelni, mondja ki a közgyülés, hogy azt alkalmasabb időre halasztja.

Tudomásul vétetett.

13. Szobotka Adolf utóda Rex Teréz ajánlata egy lakháznak haszonbérbe leendő kiadása iránt.

Hubacsek szerint ez ügyben nem határozhatunk, mert tudtával ez ügyben felterjesztés ment fel az őrgróf ur őméltóságához.

Tudomásul vétetik.

14. Mindszent község iskolaszékének jegyzőkönyvi kivonata a II. oszt fiu iskola kapcsolatossan a központi iskola felépitése tárgyában hozott határozata mellékelve ez ügyben kiküldött bizottság jegyzőkönyvi kivonata — Haász Farkas és Schönfeld testvérek ajánlat tételével.

Hubacsek Pál a kapcsolatos ajánlatot itt tanácskozás tágyáva tenni alig lehet — ajánlja, hogy egy bizottság küldessék ki a megvételre ajánlott gőzmalom épület megtekintésére — az vizsgálja meg s a legkezelebbi közgyülésen jelentését nyujtsa be.

Seres azon nézetben van, hogy a bizottság akként választassék meg, hogy maguk mellé szakértőt vonva azt is tegyék vizsgálatuk tárgyává, hogy mibe kerülne egy uj iskola épités.

Korom Gáspár, elfogadja Hubacsek inditványát, hogy küldessék ki egy bizottság mely az ügyet behatóan tárgyalja — ennélkül itt nem lehet határzoni.

Köhn Adolf ugy módositaná a bizottság hatáskörét, hogy vizsgálja meg — mibe kerül ha bérbe vesszük meg vesszük — avagy uj épületet épitünk.

A bizottság tagjaiul megválasztattak Marton Antal elnök, Tary Endre, Hubacsek Pál, Seres József, Wimmer Károly, Hám János, Korom Gáspár.

15. A mindszenti 48-as kör márcirs hó 25-én tartott gyülésének határozata szerint a köség elöljáróságához 10 frtot származtatott át a szegény iskolás gyermekek közötti kiosztás végett.

Köszönettel tudomásul vétetett.

16. Felolvastatott Kovács Imre inditványa, melyben tekintve azon körülményt, hogy Szobotka Gusztáv megszünt a képviselő testület tagja lenni helyette a gazdasági bizottságba más tagot választani ajál.

A jövő közgyülés tárgyául lett felvéve.

17. Kádár Eszter Keszlerné 320 frt lakbér iránti keresete mely összeg erejéig dr. Pollacsek Albert szentesi ügyvéd által a községet perli.

Tary Endre szerint a község házát tényleg használta 40 frt negyed évi házbért fizetett is — ő igen valószinünek tartja, hogy a község e pert elveszti.

Seres nem helyeselné, hogy az kifizettessék Keszlerné azt sem tudja kimutatni, hogy kivette ki tőle haszonbérbe.

Korom Gáspár azt állitja, hogy ő azért van a per folytatása mellett, mert a főjegyző ur kezeskedett, hogy e pert megnyerjük.

Pap Ákos nem mondta, hogy jót álazért, hogy a pert nem veszitjük el, ő csak abbeli nézetét fejezte ki, hogy amennyiben Keszlernével tudtával senki nem szerződött a pert megnyerhetjük.

Schönfeld kérdi a jelenlevő jogot értő képviselő urakat, hogy bele lehet ezen perbe menni.

Tary Endre. Azt hozza tudomásul, hogy egy miniszteri rendelet szerint a trachoma ügyben a lakások költségét a község tartozik fizetni. Igaz, hogy drágán van e lakás felszámitva, de ha a kijövendő birói becsűsök csak felére becsülnék is a kölcségekbe a község fog elmarasztaltatni.

Hubacsek a dologhoz szolva kijelenti, hogy inditványt nem tesz, de ha valaki őt ily cimen perelné ő fizetne.

Seres ugy látja a dolgot, hogy az ügyvéd urak Keszlernét pártolják ő reméli, hogy a község ezen pert nem fogja elveszteni.

Pap Ákos most is azt mondja, hogy nincs kizárva a lehetősége annak, hogy e pert megnyerjük — a községnek mindenesetre védeni kell magát, ő ajánlja. hogy a védelemmel Hubacsek Pál ügyvéd ur bizassék meg.

Seres. Azért nem ajánlja Hubacseket, mert az a pert előre is elvesztettnek nyilvánitja.

Hubacsek Pál a védelemre megbizatik — és elhatároztatott erről Csonrádvármegve alispáni hivatalát értesiteni.

Helyi és vegyes hirek.

— **Vidéki előfizetőink jelen számunkkal egy posta utalványt kapnak — kérjük azokat kik még előfizetésüket be nem küldötték azt hozzánk juttatni szíveskedjenek.**

— **Statisztika.** Mult számunkból kimaradt március havi népmozgalmi adatokat a következőkben adjuk: községünk területén született 31 fi, 33 nő, összesen 64. Ezek közül törvényes 61: törvénytelen 3: halva szülött 4. Meghalt: 15 fi, 27 nő: összesen 42. A szaporulat tehát márcus hóban: 16 fi; 6 nő: összesen: 22.

— **Nem közönséges** családi öröm érte Kósa Mihály tömörkényi polgártársunkat. Ugyanis mult hó 29-én nem kis bámulatára neje hármas gyermekkel örvendeztette meg. A hármasok közül kettő fi s egy lány gyermek volt. Nagy kár, hogy nevezett polgártársunk nem soká élvezhette e bő áldást, amenyiben az ujszülöttek közül kettő csak egy órát élt, a harmadik is három órai élet után jobbéltre szenderült.

— **A fenyegető árviz.** A folyammérnökséghez ma délután érkezett távirati tudósitások szerint a legutóbbi 24 óra alatt a Tisza folyó Tokajnál 7·04 méterről 7·10 méterre, Szolnoknál 6·32 méterről 6·40 méterre áradt. A mellékfolyók közül a Maros Aradnál 1·4 méterről 1·36 méterre, a Körös Gyománál 5·94 méter-

furcsát éreztem; hol? van a szivemben, a — hogy is mondjam — a izé a gyomromban.

Mohón kezdtem mártogatni kanalamat a levesbe és olyan „hüsitőleg“ hatott a „forró“ leves reám, hogy kénytelen voltam megduplázni, midőn aztán ezt is megemésztette fiatal gyomrom egy régi, már csak nem idegen érzelem fogott el. Éhes voltam.

És mennél inkább visszatért ét vágyan annál inkább oszladozott az érzés, a vágy a hütlen és amit is — tudja a kő — nem jutott többé eszembe a meghalás. . . . .

— — — — — — — — — — —

Azóta sok idő mult el, elnyeltem egy második, egy harmadik szerelemnek keserü cseppjeit, mig végre megtaláltam az igazit. Elvettem egy szép, csinos fiatal leánykát, kivel olyan boldogan élek, hogy azt hihetném, csak tegnap esküdtünk egymásnak örök hüséget, ha nem zsibongna körülem 8 élő tanubizonsága annak, hogy bizony ez már 10 év előtt történt.

Igen kérem: csak nyolc „boldogság“. Egy fiu és hét leány. No, de ha élünk és a Teremtő is ugy akarja, hát „lesz még szőlő, lágy kenyér.“ (Adja Isten, előre is gratulálok hozzá. Szerk

* * *

És Dóra? kérdezik önnök.

Nos, hát Dóra igen boldog, elvette Tramplin Mátyás, a kakasfalvi elemi iskola igazgatója és élnek mint egy „pár galamb“. Ép e napokban olvastam egy fővárosi napilapban a következő ujdonságot:

— Ritka szerencse érte már másod izben Tramplin Mátyást — a kakasfalva elemi iskola igazgatóját. — Mint velünk tudatják, neje ismét három élő fiu gyermekkel ajándékozta meg az alig két év előtt hasonló égi kegyben részesült paedegogust.

Egy másik tudósitónk következőt ir ezen esetről:

— Tramplin Mátyás ur a kaszinóban kártyázott, midőn a cselédje hozzá siet, hogy menjen haza, a golya egy kis fiut hozott.

— Megyek azonnal, de azért csak tovább játszott.

Alig negyed óra mulva jön szaladva ismét a cseléd.

— Jöjjön haza téns ur, már a II-ik is itt van.

— Most már csak ugyan megyek.

Ép ki akart lépni az ajtón, midőn robanva jön ujra a cseléd:

— Már a III-ik is itt van . . .

— — — — — — — — — — —

Sok ilyen honleányt szegény hazánknak!

A tréfa.

— Karcolat —

Ne ijedj meg nyájas olvasóm, nem foglak holmi sületlen tréfákkal untatni, mert egy év óta, mióta egy tréfám 25 frt 78 krba került, sokkal komolyabb vagyok, mintsem tréfálódzni volna kedvem, sőt ha mástól is hallok valami tréfát borsódzik a hátam.

De áttérek a dologra és elbeszélem, hogy került nekem egy tréfa 25 frt 78 krba.

Olyan a foglalkozásom hogy gyakran megfordulok a szomszéd községek és városokban és ott — mint fiatal ember — mindig érintkezésbe szoktam lépni a bál és táncmulatságokat rendezni szokott ifjusággal. Igy tettem ezt ma egy éve is M. községben, hol az ifjuságot arra igyekeztem rábirni, hogy március 15-ére rendezzen egy kis táncmulatságot. Ez azonban számos oknál fogva meg nem történhetett, e feleti bánatunkban vigaszt a zsidók által néhány nap mulva megtartandó „Purim bál“ nyujtott.

Itthon létemkor szabad időmet a kis Hanikával a trafikban szoktam eltölteni, hová Ilka barátnője meglehetős sürün el szokott látogatni és igy 3-an képezünk egy triumviratust.

Nem megrovásképen mondom — Isten ments — de annyi tény, hogy Hanika és Ilka kisasszonyt nem egy könnyen lehetett egy táncmulatságból visszatartani, ha az esetleg megyénk távol fekvő határszélén tartatott volna is. Hiába fiatalok és tánckedvelők voltak ők. Most is — mint rendesen — azzal ostromoltak, hogy nem tudom-e rendez e valamely szomszéd község ifjusága március 15-ére mulatságot? Hidd el nyájas olvasóm, hogy nem roszakaratból, hanem valóban, hogy a társalgást élénkebbé tegyen tréfásan megjegyeztem „mulatunk 15-én az m—i. ifjuság bált rendez, a meghivók is készek vannak már, láttam az önökét is.“

A kisasszonyok nem kételkedtek szavain-

ről 5·98 méterre, a Szamos Szatmárnál 3·20 méterről 3·38 méterre áradt.

— **Rabló gyilkos elfogatása.** A f. hó 6-án d. u. 5—6 óra között Fazekas István szegvári tanyájába egy ismeretlen egyén állitott be. A tanyai lakásban Fazekas Istvánné, egy 4 és egy 6 éves gyermek volt jelen. Az ismeretlen jövevény röviden akarta látogatása okát tudatni, mert nevezett nőt rögtön megtámadta s egy bottal a fejére mért sulyos csapásokkal leteritette, — ugy, hogy a nő még mindig élet veszély közt van, a két kis fiut pedig a szobába lökte, s az ajtot egy kócmadzaggal reájuk kötötte, hogy ki ne menekülhessenek és esetleg segitséget ne hivhassanak. Ugy de a sors másként intézkedett, ugyanis a kis fiuk egyike az ablakon kibujván, segitségért kiabált. A kis fiu hivása folytán a közelben dolgozó Fazekas István és társa a tett helyére siettek, mit a tettes észrevevén, futásban keresett menedéket; azonban Fazekas és társa utánna indultak s elfogni igyekeztek, mi hosszu s kétségbe esett hajsza után, akkor is csak ugy sikerült, hogy időközileg többen csatlakoztak az üldözők közzé, s a tettest Szegvár község utcájába szoritottak, s ott elfogták este $6^1/_2$ órakor. Szegvár község elöljárósága futár által jelentette az esetet a szolgabiróságnak, s ennek rögtön tett intézkedése folytán Hambach Ernő a mindszenti csendőr őrs erélyes őrmestere azonnal a helyszinére sietett s a nyomozást megkezdette. A minden tekintetben tapintatosan vezetett nyomozás rettentően meglepő eredményre vezetett. Kiderült ugyan is, hogy a most elfogott tettes volt az, ki 1888. évi november 27-én d. e. 8—10 óra közben, a szentesi felsőréti tanyai lakos Vince Rókus nejét Vas Franciskát oly kegyetlen módon meggyilkolta s onnét pénzt és egyébb tárgyakat elrabolt, valamint kiderült az is, hogy ez a tettes volt az ki a most emlitett gyilkosság után kevés időre szentesi lakos Lévi Lénin gyilkossági kisérletet követett el. A vad szörny Gyömbér Pál mindszenti lakos, ki a gyilkosságot oly nyugott lélekkel hajtotta végre, hogy képes volt azon nadrág mellény és csizmába öltözve menni az elmult farsangon tartott esküvéjére, melyet a meggyilkolt Vincené lakásából rabolt el. A nyomozást valóban példás tapintattal vezető Hambach Ernő csendőr őrmestőr ez alkalomból beigazolta, hogy ő elfoglalt állását kitünő szakavatottsággal tölti be.

— **Szokatlan élénkség** volt észrevehető f. hó 8-án d. u. 2 és 3 óra között községünkben. Az utca sarkok, ablakok és kapuk megteltek izgatott kiváncsiakkal. Igen sokan nem tudták, hogy mi lehet e szokatlan élénkségnek az oka, azonban meg lett az magyarázva, midőn a sokaság szemei egy bizonyos pont felé irányultak. Gyömbér Pál-t az asszonyirtót, aki alig 3—4 hónap alatt egymaga két asszonyt mészároltle s rabolt ki, a harmadikat pedig fejszével félholtra verte — kisérte két lovas csendőr a szegedi kir. törvényszékhez, hogy ott elvegye méltó büntetését. Ki tudja: még mily borzasztó tettek lettek e szerencsés fogás által elháritva?!

— **Községi gyülés.** Községünk képviselő testülete holnap d. e. rendkivüli közgyülést tart Tárgyaltatni fog: vásártér rendezése és az „ujosztály"-ban álló gőzmalomnak a község által való megvétele.

— **A helybeli 48-as kör** 10 frtot tett le elöljáróságunknál a helybeli szegények javára, mely nemes tettért fogadja a kör ezuton is a szegények hálás köszönetét.

— **A megkerült pulykák.** A mult számunkban emlitettük, hogy Szegváron egy uri ház zárt udvaráról két hizott pulykát elloptak. Ma már azon örvendetes hirt közölhetjük, hogy a pulykák megkerültek, még pedig olyan állapotban, hogy azokat már volt tulajdonosa nem élvezheti. Ugyanis a minap több halász kivetette hálóját a kurca vizébe áldásos eredmény reményében. Midőn hálójokat kezdették felvonni érezték annak szokatlan sulyát- Dobogó kebellel folytatták a derék halászok a háló felvonását mert most már bizton remélték, hogy fáradságuk meg lesz jutalmazva. Mily nagy volt azonban bámulatuk, midőn a remélt halak helyett egy fehér acskót láttak felszinre kerülni. Mohó kiváncsisággal bontották azt fel, a melyben nem csekély bámulatukra két pulyka, az egyik sütve, a másik főzve, volt becsomagolva. A tettes ki a pulykákat lopta valószinüleg élvezni akarta, minden mód szerint készitve, azonban valamitől még ideje korán megijedhetett, hogy azokat már ilyen állapotban a Kurcába dobta.

— **Töltésjárás.** A sövényháza-szegedi árm. társulat töltésvonalát f. hó 10-én egy, Szluha Ágoston, főkapitány, Reök Iván kir. mérnök és Várady Ignác társ. igazgatoból álló küldöttség bejárta s a védekezési eszközök rendben létéről meggyőződést szerzett.

— **Rosz szokása** többeknek Szegváron, hogy az elhullott háziállatok hulláit a községben levő hidak s dobogók alá vetik. A hó olvadás s nagyobb esőzés aztán a különféle állati hullák egész gyüjteményét emeli ki a hidak rejtekéből. A mily undort gerjesztő, ép oly veszélyes az egészségre az ily eljárás. Nem kellene azt várni, mig büzhődt hullákat egyesek jó szántukból eltakaritják a nyilt utcákból, hanem érvényt kellene szerezni Szegváron is a közegészségügyi törvényeknek.

— **Ügyes fogás, de rajta veszett.** Szegváron vasárnap a templomba menés idején, a fő utcán nyiltan árulta egy csanyi dohány csempész a tiltott szüz magyar dohányt, nem számitva arra, hogy oly elöljárósági tag is találkoznék, ki Tisza Kálmánnak e tárgyban kiadott törvényrendeletének megfelelőleg a pénzügyőröknek oly ritkán sikerülő elfogatási hivatalukba beavatkoznék. De számitásában csalódott, mert Berkec István esküdtbiró elfogta és kisérte a községházához. Midőn a templomig jutottak volna elébe ugrik egy ember, hová viszed a dohányomat? és ezzel kikapva kezéből a csomagot illa berek, nád a kert futásnak eredt. Midőn látta a csempész, hogy csakis társának ezen ügyes fogása mentheti meg a büntetésből, ő is elszaladt, és az igy faképnél hagyott esküdtbiró első zavarában azt sem tudta, melyiket vegye üldözőbe, mig végre tanácsosabbnak látta az után iramodni, kinél a corpus delicti található kit sikerült is elfogni, nagy dulakodás után a községházához kisérni, honnét átadták a mindszenti csendőrségnek. Ily módon jutott ő nemes feláldozása folytán a hinárba, mig barátja és társa élvezé a szabadságot és elmondhatja „megfogyva bár, de törve nem" él a csanyi dohánycsempész.

— **A ki nem esküszik.** Jámbor képü paraszt asszony földre sütött szemmekkel állott a makói járásbiróság előtt és nyugodt lélekkel hallgatta a fölvilágositó szavakat, melyeknek célja a tanuzástól vonakodás következményeinek ismertetése volt. — Kész-e immár vallomására letenni az esküt? — kérdi a törvény embere. — Megkövetem a tekintetes urat, Jézus azt mondta: ne esküdjetek. — A vallás csak a hiába való esküt tiltja, de a törvény iránti engedetlenséget nem kivánja. Megvagyon irva Máté V. részének 33., 34., 35. versében . . . . — Ezek a §-ok nincsenek a perrendtartásban. Az esküttétel megtagadása esetében 25 frt birságra büntetem. — Már instálom alásan, inkább lefizetem, — szól a buzgó asszony és a kendője alól igyekszik elővenni az e célra tartott pénzösszeget. — Figyelmeztetem, hogy ha e birság kevés, nagyobb lesz kiszabva. — Hát nem lehet megváltani? Akkor inkább elmegyek a peres felekhez, kifizetem az adós tartozását, de Jézus parancsát át nem hágom. És ugy tett, a mint mondá. A megszorult adós azóta nem győzi dicsérni a nazarénus hitet, s eltökélte magát, hogy sohasem feledkezik meg oly tanura hivatkozni, a ki ezt a hitet követi.

— **A párja vesztett timármester.** A nagyszőlősi timártól megszökött a felesége s az elkeseredett ember egy vidéki hetilap legutóbbi számában a következő hirdetést

---

ban — mert kétkedésre okot eddig nem is adtam és szent irásnak vették azt. Másnap már be is mentek a szomszéd városba és Ilka kisasszony megvásárlotta a teljes báli toillettet, mig ellenben Hanika — takarékosság képezvén erényét — csak szallag, csipke és egyébb apró bevásárlásokat tett.

Köszönettel tartozom és ennek ez évforduló napján kifejezést is adok Hanikának, hogy e célra átalakitást eszközölt és csak a ruháján levő fehér csipkéket cserélte fel krémmel a piros szallagokat pedig rózsaszinnel váltotta fel és igy összesen 7 frt 53 kr. költséget okozott.

Napos vendég voltam Hanikánál és láttam a készülődést, de csak tréfának vettem a dolgot. A zsidók nem várják oly nehezen a Mesiást — ha csakugyan várják — mint a két kisasszony a napi postát, mely a báli meghivókat hozandó lett volna. A napok teltek a posta naponként megis érkezett, de a meghivók valamint nem jöhettek ugy valóban nem is jöttek.

Megvallom őszintén gyávának érzettem magam a valódi tényállás felfedezésére, de a ki ismerte Hanikát, nem is veszi rosz néven, helyén volt a szája. Én csak engedtem a dolognak szabad folyását, bármi történik is, el voltam szánva. Legkeservesebben esett azon tudat, hogy most könnyen elesem, a Hanika által uzsonnára, a mámi által pedig vacsorára leendő meghivásoktól.

Elérkezett 15-ike, de nem ugy a báli meghivók — és a kisasszonyok idehaza maradtak. Mig a kedélyek lecsillapulnak, jó lesz, gondolám kerülni Hanikát.

Más fordulatott vet azonban a dolog; 16-án este a mint lakásomra haza mennék a kapunál már várt Gyuri a kézbesitő és átnyujtott 2 idézést az egyiken 18 frt 25 kr erejéig Ilka nagysám, a másikon 7 ftt 53 kr. erejéig Hanika szerepelt felperesként.

Jót nevettem az egésznek. Ilyen háladatlan a világ a helyett, hogy a kisasszonyok megköszönnék, hogy őket akaratok ellen uj ruhákhoz segitettem, még perrel támadnak meg no majd elutasitatom én őket ezen alaptalan panaszukkal, melyből kitünik mint lóláb a ködmön alól, a pikantéria.

Eljött a nagy nap, melyen ellenfeleimmel szemben kellett állnom, hol ők is, de én is nem tudom a biróság iránti tiszteletből-e, vagy hogy az ügynek nagyobb nyomatékot tulajdonitsunk, megőriztük a komolyságot.

A biró felolvasta az ügyesen készitett panasz levlet és ennek megtörténtével felhivott ellenállitasaim előadására. Én előadtam, hogy tény az hogy a kisasszonyoknak azt mondtam, hogy láttam az m—i ifjuság által rendezendő bálra szóló meghivójukat, de ezzel még korántsem vállaltam magamra kötelezettséget és ők nem voltak arra kötelezve, hogy uj báli ruhákat készittessenek, de különben is, tudomással birok arról, hogy felperes kisasszonyok a holnapután rengezendő „Purim bálra" meglettek hiva és igy ott használhatják az elkészitett báli ruhákat.

Erre mint a tüz felpattant a kis Hanika és ügyvédi tehetséggel azt allegálta, hogy most minden bálra uj ruha kell és hogy 3 nap alatt kimegy a divatból a „Purim bálra" azt többé nem lehet, én őket tévedésbe ejtettem, kéri keresete értelmében marasztaltatásomát.

Habár módomban lett volna a kereseti összeg nagyságát tagadni, ezt nem tettem, teljesen legyőzetve éreztem magam ezen állitás igazsága által és leolvastam a birói asztalra a beperesitett összeget; és mig ők azt onnét felszedegették, kimondta a biró itéletileg, hogy ennek ellenébe felperesek pedig kötelesek 24 óra alatt végrehajtás terhe mellett a 2 báli ruhát alperesnek kiszolgáltatni.

Felperesek ki is szolgáltatták és én szekrényembe zárva ereklye gyanánt őrzöm és hogy az elenyészéstől megóvjam őket saját ruháimmal egyidejüleg ki szoktam poroltatni, a midőn az bánt legjobban — — — — — — —
— — — — — — — — — — —

Megőrzöm hüen addig mig egy harmadiknak nem jutok birtokába és akkor én leszek a 3 szoknyás férfi, vagy bevárom mig ujra divatba jönnek és használhatók lesznek, de annyi bizonyos, hogy március 15-ét mint tréfám évforduló napját minden évben megünnepelem.

Skorpió.

tette közzé: „Egyetlen hites társam itt hagyott a faképnél, ugy látszik rám unt a rosz lélek, sohase legyen neki nyugodalmas órája, pedig a tenyeremen hordoztam, tudják a szomszédok is. A ki megtalálja 1000 frtot kap, ha halva találja meg és haza hozza, de elevenen hozza, hozza ugy végig vágok rajta, hogy arról koldul. Tudnillik K. S. timármester és borász Nagyszőllősön.

— **Az Eiffel torony.** A legujabb világcsoda, a párisi Eiffel torony teljesen elkészült minek megünneplésére huszon egy ágyulövés dördült el s óriási trikolort vontak fel a torony tetejére. A felhuzó gépek is már ápril 20-ától kezdve működni fognak. A torony harmadik emelete 277 méter magas ennek tetőzete 285 méternyire van, a legfelsőbb rész pedig, honnan a villamos fény fog ragyogni, 300 méter. A világító fény ugy lesz berendezve, mint a tengeri világító — tornyoknál; a fény hetven kilométer távolságra fog ellátszani.

— **Milliós pör.** A kistiszai-zsilip szakadás által érzékenyen károsult földbirtokosok és bérlők H.-M.-Vásárhelyen gyülést tartottak. Elhatározták e helyen, hogy óriási, másfél — két milliónyi káruk megtéritése iránt, mind az állam, mint a körös-tisza-marosi ármentesitő társulat ellen meginditják a pört. A minden egyes fél nevében külön-külön inditandó tömérdek pör vitelével az értekezlet Füzeseri Kálmán makói ügyvédet bizta meg.

— **Az idők szomoru jele** az is miről Csanyi levelezőnk értesit benünket. A mult heti piacon egy félegyházi iparos dobszóval hirdettette ki, hogy mindazok kik csizmát akarnak venni forduljanak hozzá ő adja hitelbe csak vegyék.

— **Csongrádvármegye** közigazgatási bizottsága ápril havi ülését f. 16-án delelőtt 9 órakor fogja megtartani a vármegyeháznál.

— **Családi tragédia.** Torontálmegyében Dobrican, szörnyü eset történt. Belics Kuzma rovott előéletü dobricai földmives fejszével agyonütötte nyolcvan éves atyját, Belics Tádét és hetvenéves anyját, Belics Máriát Az agg szülők, térden állva esdekeltek kegyelemért, de a fiu könyörtelenül rontott nekik és a fejszével addig vagdalta őket, mig holtam nem rogytak össze. Azután felgyujtotta a házat, melyben az áldozatok feküdtek. A tüzvészre összefutott szomszédok már félig elégett állapotban huzták ki a két holtestet az égő házból. A gyilkos megszökött.

— **Furcsa ajándék.** Egy vidéki fiatal borbély a nevenapjára egy kuglófot kapott ajándékba, de nem tudta kitől. A mint felszelte az ajándékot, rögtön megtuda, hogy néhai ideálja kedveskedett azzal. A kuglófban ugyanis egy darab egy személyre való — kötél volt. A fiatal ember elértette a célzást, de — nem akasztotta föl magát.

— **Fontos gyomorbajosoknak.** A „Közlemények cimü tudósitóban a következő megfigyelésre méltó sorokat olvassuk Nagy S. dr.-tól: „Csaknem biztosan állitható, hogy a betegségek $^2/_3$-a a gyomortól ered. Az orvosok hiába figyelmeztetik pacienseiket, hogy tartózkodjanak egyes eledelektől és a gyomor tulterhelésétől, azok nem igen hallgatnak rájok és ha csak látszólag is jól érzik magokat, nem igen tartózkodnak, mikor gyomruk és inyök kielégitéséről van szó. Miután tehát ez ellen küzdeni nehéz, legalább igyekezni kellene a következményeket elháritani, melyek gyakran veszedelmesekké s különféle komplicált bajok kutforásaivá válhatnak. Ily gyomorbajok: étvágytalanság, rosz emésztés és annak következményei ellen nagyon jó háziszer a Brady C. gyógyszerész által készitett ugynevezett „Máriacelli gyomorcseppek“ mely — tudtommal — minden gyógytárban, Budapesten az ismert fővárosi gyógyszerésznél: Török Józsefnél palackonként 40 és 70 krért kapható. Ugy, mint minden angol egy üvegcse Clark-féle „Chlorodyne“-t hord mindig magával, ugy kellene nálunk mindenkinek egy üvegcse Bárdy-féle máriacelli gyomorcseppeket magánál hordani mint védő szert gyomorbajok ellen. Nem szándékom itt e szerrel bővebben foglalkozni, hanem csak reá mutatni; a többit megmondja a minden palackhoz mellékelt leirás. Mivel azonban e kitünő szert erősen hamisitják is, ajánlatos, hogy a vevő csak a Brady kremsieri gyógyszerész által készitett máriacelli csöppöket kérje és mást ne fogadjon el“.

— **Amerikába akart menni** Krausz Ignác „sorsjegy árusitó“ és piaci „csoda doktor“ és országszerte körözött nagy családu „magyar polgár,“ de Hamburgnál tovább nem tudott menni, s Orosházára jön, de hogy zsuppon-e, vagy a maga költségén, azt nem tudjuk. — A „Jó sziv“ sorsjegyek árusitásával annyira el volt foglalva, hogy nagy családját egészen a jószivü emberekre hagyta.

Időjárásunk.

Nagy szembeszökő különbséget észlelünk a mult évi s ez idei április között. A mult áprilban a kertekben javában folyt az öntözés eső hiányába mesterséges uton ébresztettek életre a magvak szunyadó csirái. A szántóföldeken meg épen kétségbeejtő volt a helyzet, a tavaszi vetések hiányosak sőt határozottan rosszak voltak a száraság miatt.

Az idei április kedvező, áldásos esőkben eddig gazdag, ugy látszik a hagyományos közmondás: „nedves ápril, hüvös május“, ez idén érvényre jut. A hiányosan kelt őszi vetéseket a mai ápril reményen felül, hogy ugy mondjam, kireperálta.

Tény az is, hogy a szelek s viharok statisztikájában nem utolsó helyet foglal el az idei április. Nem emlitem a tengereken előállott szokatlan viharokat s ezek szülte hallatlan katasztrófákat, de mindenesetre figyelemre méltó azon vihar, mely e hó 4-én a Duna mentén végig dühöngött ugy, hogy a legerősebb szerkezetü gőzhajók sem dacolhattak ez elemmel, hanem 8—10 óra hosszant vesztegelniök kellett, mig a vihar csillapult, malmokat szaggatott fel, s összes liszt és gabona készleteikkel süljesztett el, a falvak s városokban sok kárt tett, sőt emberi élet is esett áldozatul e tomboló viharnak.

Szóval nem közönséges időjárással állunk szemben. Magyarországot és Ausztriát hosszas esőzések látogatják; Oroszországot, Galicia s Közép-Európa hegyes vidékeit vastag hóval lepte el április, Észak-Németországot jégeső kereste meg, elég korán, Dalmátiában a sirokkó szél tette nevezetessé ápril első napjait.

Egybehasonlitva a hazánkba való időjárást Európa más országainak időjárásával, bekell ismernünk, hogy még más országokhoz elég mostohán viseli magát április, addig édes hazánkat legalább idáig a legszebb reményekre jogositja a kedvező időjárás.

Sok felé hátra vannak még tavaszi munkával az esőzés miatt, de ez azért mit sem von le épitésünk áldásos voltából.

A csillagászok szerint a meteorológiai jelek arra mutatnak, hogy még tovább szeles esős és meglehetős hivös időnk lesz.

Bármint jósoljanak és a csillagászok, a fő az, adjon Isten bő áldást földjeinkre, nagyon férrá ez hazánk minden lakosára.

Világfolyása.

Belföld. A legnagyobb beszéd tárgyát a mai napon e minister változások képezik. Az ujonan kinevezett három miniszter Szapáry gróf Wekerle és Szilágyi f. hó 11-én délelőt tették le a hivatalos esküt ő felsége kezeibe. Az eskületételné Tisza Kálmán miniszter elnök, Paar gróf főhadsegéd mint a főkamarás helyettese volt jelen; az esküformát Tarkovich államtitkár olvasta ő felsége ezután egyenkint külön kihallgatáson fogadta Szapáry Gyula gróf földmivelésügyi ministert Wekerle Sándor pénzügyminiszter és Szilágyi Dezső igazságügy ministert.

Az uj miniszterek 11-én helyüket az országházban el is foglalták. Legelőször megjelent Vekerle Sándor az uj pénzügy miniszter, s a többség által megéljeneztetett. Wekerle kezet szoritott Tiszával s mellé ült.

Kevés idő mulva megjelent gróf Szapáry Gyula s a többség ismét éljenzett.

Utoljára jött be Szilágyi Desső a kit zajos éljenzéssel fogadták.

A véderő törvényt már ő felsége szentesitette. A honvédelmi miniszterium még e hét folyamán fogja kiadni a törvény végrehajtására vonatkozó terjedelmes utasitásokat.

Külföld. Romániában mint a lapok irják ugyan csak munkálkodik az oroszkéz az buktatta meg a Bratiané kormányt az buktatta meg a jelenlegit — s ugy látszik, hogy oly befolyásra jutott az Orosz Romániába, hogy ő intézteti az ügyeket valószinü, oda törekszik miként Károly király uralkodását lehetetlené tegye s mint a Szerb király Milán ő is trónjáról lemondjon.

Olaszország. Király a május hó közepe táján Crispi miniszter elnökkel Berlinbe — a német császár látogatására fog utazni.

Franciaországban nagyban munkálkodnak a köztársaság biztonság azaz érdekében Boulangert perbe fogták a ki azonban jónak látta az itéletet be nem várni és Belgiumba szökött ötet követték többen hivei közül is azok akik ügyében compromitálva vannak.

Lengyelországról érdekes cikket közöl a porosz „Kreuzzeitung“ felveti ugyan is azt a kérdezést, hogy mi történnek Lengyelországgal egy orosz elleni győzelmessen végződő háboru esetén s arra az eredményre jut, hogy leghelyesebb volna az esetben. Lengyelországot Gácsországgal az osztrák császár és magyar király uralma alatt egy önálló királyságra egyesiteni.

Oroszországba csak nem nyugszanak nihilisták ismét merényletet követtek el a cár ellen s mint hirlik meg is sebesült.

Szerbia ex királya nehány nap óta Konstántinápolyba időz. A zultán f. hó 11 én fogadta bucsu kihalgatáson délután Milán király Jaffába utazott hova a jövő csütörtökön ér és ahonan rövid tartozkodás után Jeruzsálembe utazik tovább. Jeruzsálembe Milán király nagy péntek napján érkezik.

Egy bomladozó szövetkezet.

Általános lelkesedés és a jövőbe vetett nagy remények mellett alakult meg pár év előtt a fővárosban az „Orsz. keresztény önsegélyző és fogyasztási szövetkezet.“ Igazgatóságában a közélet és a magyar kereskedővilág előkelőbbjei örömmel foglaltak helyett s a nagy közönség készséggel adta oda megtakaritott pénzét, mert joggal és méltán azt várták a szövetkezettől, hogy a cimébe foglalt s a felebaráti szeretetet és jótékonyságot jelentő „keresztény“ jelzőnek megfelelően minden erejét és törekvését megszorult tagjainak olcsó kölcsönök által való segélyésére, támogatására fogja forditani. Annál nagyobb örömmel fogadta a nagy közönség, különösen népünk e szövetkezett megalakulását, mely az utóbbi időben gombamódra keletkezett legnagyobb részben szédelgésen alakuló ily szövetkezetek minden irányban messze eltértek ama nagyfontosságu és szép céltól, mely a szövetkezetek nagyérdemü alapitóját vezette s mely minden másnak kizárásával az olcsó és könnyen hozzáférhető kölcsön nyujtásában áll.

Fájdalom a szövetkezet a hozzá fűzött er

ményeket éppenséggel nem váltotta be. Az igazgatóság több tagja csakhamar észrevette, hogy egyes szövetkezetti közegek az intézet oly irányba terelik, mely az eredeti cél mellőzésével a nyerészkedést tüzi ki feladatául s e célra oly eszközöket használnak, melyek a közönség jóhiszemüségére számitva azok lépre csalását célozzák s mindennek inditó oka és végcélja pedig az, hogy maguknak állandó és kényelmes existenciát biztositsanak — és miután e veszedelmes áramlat ellen eredménynyel küzdeniök nem sikerült, kiléptek az igazgatóságból.

A szövetkezet haladt tovább a megkezdett uton: a lejtőn lefelé. A mult évben meg, kombinált mérleg alapján, nyerességet mutattak ki a közgyülésnek, remélve, hogy a következő év helyreüti a csorbát. De csalódtak, mert a követett hamis irány meghozta előre várható áldátlan gyümölcsét, s az idei közgyülésen kénytelenek voltak a meztelen valót feltárni s jelentést tenni azon szomoru tényről, hogy az évi mérleg 2532 frt 70 kr. veszteséggel zárult.

Ime ez az intézeti közegek hü sáfárkodásának eredménye! Ha a szövetkezet egyedül hivatásszerü célját követi, ugy a veszteség teljesen ki van zárva, mert bármily olcsó legyen is az általa nyujtott kölcsön, a kamatnak mégis olyannak kell lenni, hogy ne csak a legminimálisabbra szabott kezelési költségeket fedezze, hanem némi szerény kamatozást a törzsbetétek tulajdonosainak is eredményezzen. A mely szövetkezet ezt felmutatni nem tudja, az nem életképes, az maga mondotta ki halálos itéletét.

Mi hát oka a veszteségnek? Az, amit cikkünk elején már emlitettünk, hogy a szövetkezet eltért eredeti céljától és hivatásától s oly üzletekbe fektette tőkéjét, melyek több nyereséggel kecsegtetnek ugyan, de a melyek természetöknél fogva több kockázattal is járnak. Nevezetesen, azon kivül, hogy a szövetkezetek keretét tulhaladó többféle bankszerü üzletet gyakorolt, még fogyasztási áruraktárakat állitott fel, majd mészárszéket nyitott, végül pedig zálogházi üzlettel akarta megcsappant jövedelmeit szaporitani, holott ezekre különösen a fővárosban semmi szükség nincs, mert ez irányban a közönség szükséglete oly bő és olcsó kielégitést talál, melynél olcsóbbat a szövetkezet csakis károsodásával nyujthatott. Ez által az üzlettőke szétdaraboltatott, eredeti céljától elvonatott s ritkán állott rendetkezésre oly összeg melyből a tagok hiteligényeit a megkivántató gyorsasággal kielégithették volna. Különösen érezték ennek káros hatását a fióktelepek tagjai, mivel a fiókok kötelesek begyült pénzt mindig a központba beszolgáltatni, s ha aztán a fiók egyleti tag kölcsönt kért, csak nagy ritkán és sok huzavona után tudott a központtól pénzt kapni.

Másik oka a vesztességnek ama már szintén emlitett tény, hogy egyes közegek a szövetkezetet csakis kényelmes és jó dotált existenciájokat biztositó fejős tehénnek tekintik. Ha megtekintjük a mérleget, a kiadási tételeknél csakugy hemzsegnek a számok adszurdumai. Egy a legegyszerübb hitelnyujtásra hivatott szövetkezet, mely még a szervezés költségeit is törleszti, a mult évben kiadott: tiszti fizetésekre 8500 frtott, háztartási költségekre 2000 frtott s „vegyes“ költségekre 3700 frtott és igy tovább. Ily kezelés mellett persze szövetkezet nem existálhat.

Mindeme felsorolt tények a közelebb megbeszélés és vita tárgyát képezték s a ki nem elégitő és kellően nem indokolt eredmény következtében a közgyülés többsége az igazgotóság jelentését tudomásul nem vette, a felmentést meg nem adta, hanem egy: Ádány Mihály, Cirer Ákos, Gyöngyváry Antal, Kornicky Rezső és Szaládi Antal tagokból álló bizottságot küldött ki azon utasitással, hogy az ügykezelést megvizsgálják s a mérleget az üzleti könyvekkel összehasonlitva, a további teendőkre nézve egy május hóban egybehivandó rendkivüli közgyülésnek tegyenek véleményes jelentést.

Mint a felsoroltakból világosan kitünik, a szövetkezet szervezete nem olyan, mely a jövőben csak legcsekélyebb eredménynyel is kecsegtetne s a kiküldött bizottság előre láthatólag a feloszlást és felszámolást fogja inditványozni, mert ez az egyedüli és leghelyesebb mód arra, hogy a tagok befizetett tőkéjöknek még meglevő részét megmentsék. Népünk pedig egy tanulsággal ismét gazdagabb. S ez az, amire mi is intjük, hogy egyáltalán ne adjon hitelt a szövetkezeteknek, melyek legnagyobb részt önző célokat, szolgálnak tegye megtakaritott pénzét takarékpénztárakba, hol biztos és honnan kellő biztositék mellett épugy kaphatnak kölcsönt, nehogy keservesen megtakaritott filléreik az ily szövetkezetek kezében veszendőbe menjenek.

Szalády Antal.

Nyilvános köszönet.

Alólirott ezennel köztudomásra hozom, hogy a szegvári izraelita lakosság által folyó évi március hó 23-ik napján megtartott „Purim“ bál alkalmával a helybeli szünidei gyermek menhely javára megindittott adakozásból 5 frt 26 kr. gyült egybe, mely összeget a táncmulatságot rendező Adler Armin ügyvéd jelölt urtól hiány nélkül fel is vettem. Midőn ezt köztudomásra hozom, kötelességemnek ismerem a kisdedek nevében ugy az adakozóknak, mint nevezett rendező urnak is szives fáradozásaik és nagylelküségökért legőszintébb köszönetemet ez uton is kifejezni.

Szegvár 1889. március hó 30-án.

Dr. Virágh Lajos.
iskolaszéki elnök.

Közgazdaság

Gazdasági és üzleti tudósitás.

Az időjárás még mindig csak áprilisi mert hol kisüt a nap majd meg az eső esik, igy volt ez az egész héten pedig a szép száraz időjárása igen kivánatos lenne.

A vetések mult hét óta nem igen haladhattak a fejlődésben, de azért még semmi panasz nem halatszik a kukorica földeket már szántják és az ültetést is megkezdik.

A gabona üzletben semmi változást nem jegyezhetünk fel, a kinálat meglehetős az árak változatlanok.

Budapesten miután a malmok a vételekben folyton tartozkodók száz krajcárral estek.

Mai piaci árak tiszta buza frt 6.70—6.80 rozs frt 5—5.25 kukorica frt 4--4.20 árpa frt 4--4.50 minőség szerint zab frt 5.50—6 mind méter mázsánként.

Budapesti árak:

Tiszavidéki	78—80	kgos	frt 7.55 — 7.65
Bácckai	78—80	„	frt 7.50 — 7.60.
Erdélyi	76—78	„	frt 7.20 -- 7.45.

Határidőre tavaszi buza frt 6.98.99 őszi buza frt 7.29.30 kukorica M./J. frt 4.86.88 zab tavaszra frt 5.43.45 zab őszre frt 5.40.42.

Szerkesztői üzenetek.

Ocsay Gy. — Csany. Kivánsága szerint a husvéti számban jönni fog.

Szegvár. „A tréfá“-t mai számunkban közöljük. Hogy eddig késett, annak egyedüli oka, hogy tul voltunk halmozva ilynemü beküldött közleményekkel.

Hypokrates. — A második beküldött vers valószinüleg legközelebb jönni fog.

Ujpest. — „Paguza gyöngyei“-t köszönjük; majd sorát keritjük. Kérjük további becses jóindulatát.

A. — Szegvár. Sajnáljuk, hogy a gyilkosságra vonatkozó közleménye már későn érkezett, a mennyiben, arról már illetékes helyről informálva lettünk. Tevékenységéért fogadja köszönetünket.

K.—K. Csongrád. Beküldött cikke mai számunkban közöltetik. Midőn azért köszönetet mondunk, kérjük további becses közremüködését.

Vasuti menetrend.

H.-M.-Vásárhelyről—Szeged felé: 6 óra 46percreggel, 5 óra 28 p. este

H.-M.-Vásárhelyről—Nagy-Várad felé délelőtt 10 óra 24 perckor, délután 7 óra 11 perckor.

Kistelekről—Budapestre: személyvonat éjfél után 2 órakor, délután 3 órakor: omnibus-vonat reggel 6 órakor.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat, déli 12 órakor, éjjel 12 órakor, omnibus vonat délután 6 órakor.

Szentesről—Budapestre. Indul 5 óra 38 perc reggel, 1 óra 15 perckor d. u. 3 óra 25 perc d. u.

Szegedről Csongrádra indul 11 óra 9 perc 2 óra 18 p. d. u. Csongrádról Szegedre 1 „ 05 p. 4 óra 59 p. d u.

Szolnokról—Szentesre. Indul 3 óra 26 perc éjjel 11 óra 50 perc d. e.

Szentesre érkezik 8 óra 34 perc d. e. 4 óra 30 perc d. u.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

Ajánlom a legujabb fajta betükkel dusan berendezett

KÖNYVNYOMDÁMAT

bármely e szakmához tartozó munkák gyors, pontos és jutányos elkészitésére.

Névjegyek, esketési- és báli meghivók müvek
csinos kiállitással

DIAMANT MANÓ
KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR- és IRODASZER-KERESKEDÉSE.

Irodaszerek nagyraktára.
Kész ügyvédi, lovas és gyalogcsendőrségi, pénzügyőri és községi nyomtatványok.
Gazdálkodóknak: Cselédszegődményi levelek napszámjegyzék és naplójegyzék. Betűsoros üzleti könyvek.
A vidéki mengrendelések a nyomda saját költségén szállittatnak rendeltetési helyükre.
Könyvek kötése jutányosan elválaltatnak

Nyomatott Mindszenten Diamant Manó Könyvnyomdájában.